Dato: 29.09.2026

Innspil til regjeringens arbeid med strategi for kulturarenaer

Creo – forbundet for kunst og kultur er Norges største kunst- og kulturforbund.

Vi organiserer alle i kunst- og kulturfeltet, enten de er arbeidstakere, frilansere eller selvstendig næringsdrivende. Som kunst- og kulturforbundet i LO arbeider Creo målrettet for gode lønns- og arbeidsvilkår, sterke rettigheter og forutsigbare rammer for kunst- og kultursektoren. Vi samler hele feltet i en fagforening, fordi gjennomslagskraft skapes i fellesskap. Creo er et profesjonelt fellesskap som kombinerer kunstfaglig forståelse med reell forhandlingsstyrke.

Creo er positive til at regjeringens initiativ til en kulturarenastrategi, og ønsker med dette å komme med innspill til den videre prosessen.

Det er et stort behov i hele landet for bedre og mer egnede lokaler for kunst og kultur. Det er mangel på gode lokaler for prøving og øving, og det er mangel på gode lokaler for visning og fremføring. Lokaler som ikke er tilpasset øving og prøving går utover kvaliteten på kunsten og kulturen som skapes, og visningsarenaer som ikke er egnet er uheldig for publikum og det sosiale møtet som felles kulturopplevelser gir.

Når regjeringen nå skal i gang med arbeidet med en kulturarenastrategi, vil vi fremheve viktigheten av at det profesjonelle kulturlivet blir en sentral del av strategien.

Det profesjonelle kulturlivet bidrar til å heve det frivillige kulturlivet. Profesjonelle kunstnere bidrar i det frivillige kulturlivet som lærere og instruktører, de virker inspirerende gjennom å presentere sin egen kunst, og i mange tilfeller er det direkte samarbeid og samskaping mellom frivillige og profesjonelle. Det er derfor viktig at både det profesjonelle og frivillige kulturlivet har gode arenaer.

Hva som utgjør et egnet lokale for kunst og kultur, styres ikke først og fremst av om det skal brukes av profesjonelle eller frivillige, men av aktiviteten som skal finne sted. Et profesjonelt orkester eller ensemble på turné trenger et konsertlokale med god akustikk. Det gjør også det lokale korpset eller koret. En teaterforestilling krever scenografi og teknikk, uavhengig av om de som står på scenen er profesjonelle eller ikke. Et visningslokale for visuell kunst trenger gode lysforhold både om det vises verk av den lokale kunstforeningen, eller verk av etablerte kunstnere.

Det største skillet i behov mellom det profesjonelle og frivilligheten, handler om mengde, omfang og til en viss grad størrelse. Der et amatørkorps kanskje bare øver én gang i uken, trenger profesjonelle utøvere tilgang til egnede lokaler på daglig basis. Creo håper strategien vil bidra til at profesjonelle kunstnere i større grad enn i dag vil få tilgang til offentlig finansierte kunst- og kulturlokaler for å drive sitt kunstneriske virke.

Postadresse: Postboks 9007 Grønland, 0133 Oslo
Besøksadresse: Brugata 19, 0186 Oslo
Telefon: 23 10 22 10. **E-post:** post@creokultur.no
Organisasjonsnummer: 982 708 257
www.creokultur.no

Det er i dag stort behov for øvings- og prøvelokaler for større og mindre ensembler innen musikk og scenekunst. De færreste innen det frie feltet har fast tilholdssted, og må stadig finne nye lokaler for å utøve kunsten sin. Mange ensembler har også mye utstyr i form av store instrumenter, scenografi eller annet teknisk utstyr som må lagres og transporteres. Dersom disse i større grad har tilgang til faste lokaler, vil de kunne bruke mer tid på å produsere kunst, fremfor å lete etter prøvelokale og transportere nødvendig utstyr fra sted til sted.

I denne forbindelse kan det også være verdt å påpeke viktigheten av enkel adkomst til lokaler som er tiltenkt kunst- og kulturformål. Det bør leggs til rette for at det er enkelt å laste inn og ut større instrumenter, sceneelementer, teknisk utstyr, scenografi osv.

Rundt om i landet finnes det store og fine kommunale kulturhus som bidrar til å gi lokalbefolkningen gode kunst- og kulturopplevelser. Kulturfrivilligheten har gjerne en plass i de lokale kulturhuset, men vi skulle gjerne sett at profesjonelle kunstnere i større grad kunne få tilgang til de samme lokalene. Frivilligheten har det meste av sin aktivitet på ettermiddags- og kveldstid, mens lokaler ofte står tomme på dagtid. Her mener vi det finnes et uforløst potensial for økt utnyttelse av allerede eksisterende bygg. Det bør være et mål at lokaler som er tilpasset kunst- og kulturutøvelse skal stå tomme så lite som mulig.

Regjeringen ber om innspill rundt hvilke barrierer vi kjenner til for utvikling av egnede kulturlokaler. Her vil vi trekke frem varierende kunnskap om drift av kulturhus lokalt. Det er vår erfaring at mange kommuner ønsker seg kulturhus som lokale signalbygg, men det settes ikke av nok penger til å drifte huset. Det fører igjen til at leieprisene blir for høye, både for frivilligheten og det lokale profesjonelle kulturlivet. Det blir kun kjente, kommersielle artister som har økonomi til å leie seg inn.

En annen barriere i arbeidet med kulturarenaer, er kunnskap om akustikk. Det bygges ofte såkalte flerbrukssaler som er ment å skulle kunne brukes til alt fra akustiske konserter, via teaterforestillinger til konferansesal og konserter med store band med full PA. All denne bruken har forskjellige akustiske behov, og det er nærmest umulig å tilfredsstille alle i én og samme sal. Det er lett å forstå ønsket om flerbruk, men resultatet blir ofte noe som ikke fungerer godt for noen. Det bør derfor være større krav til innhenting av akustisk kompetanse når flesbrukssaler skal prosjekteres.

Akustikk er særlig et problem i forbindelse med musikktøving. Det er ikke bra for noen, hverken profesjonell eller amatør, å utøve musikk i lokaler med dårlig akustikk. Det virker demotiverende dersom lyden ikke bærer, mens der det bærer for godt kan det i verste fall føre til hørselsskader. Det finnes internasjonale standarder for lokaler som skal brukes til musikkutøving. Disse bør legges til grunn i utforming av slike lokaler, og strategien bør si noe om dette.

Skoler brukes ofte til kulturaktiviteter utenfor skoletid. Dessverre er mange av disse ikke egnet til en slik bruk. Creo mener det bør stilles krav om tilrettelegging for slik aktivitet i nye skolebygg, og i skolebygg som renoveres. Det innebærer at det gjøres grundige akustiske vurderinger i prosjekteringsfasen, og at byggene utformes på en slik måte at det er enkelt med adgangskontroll utenom skolens kjernetid.

Kultur skapes og oppleves der folk bor og ferdes i hverdagen. I pressområder kan det være særlig vanskelig å finne arealer til kulturbygg. Her kan kommunale planmyndigheter spille en rolle. Det bør være et krav i større utbyggingsprosjekter, både private og offentlige, at en andel av arealet reguleres til kulturformål. Dette kan være publikumsrettede lokaler, eller studioer/arbeidsrom hvor

Postadresse: Postboks 9007 Grønland, 0133 Oslo
Besøksadresse: Brugata 19, 0186 Oslo
Telefon: 23 10 22 10. **E-post:** post@creokultur.no
Organisasjonsnummer: 982 708 257
www.creokultur.no

enkeltkunstnere eller mindre grupper kan leie seg inn til en overkommelig pris. Dette vil bidra til større variasjon i miljøet, sikre forskjellig typer aktivitet, samtidig som det løser utfordringer med mangel på egnede lokaler til kunst- og kultur.

Avslutningsvis vil vi ønske lykke til med arbeidet med strategien. Creo bidrar gjerne i den videre prosessen dersom det er ønskelig.

Vi viser for øvrig til innspill fra Norsk forening for musikkterapi som Creo gir sin tilslutning til.

Med vennlig hilsen

Cathrine Nyheim
Nestleder
Creo – forbundet for kunst og kultur

Postadresse: Postboks 9007 Grønland, 0133 Oslo
Besøksadresse: Brugata 19, 0186 Oslo
Telefon: 23 10 22 10. **E-post:** post@creokultur.no
Organisasjonsnummer: 982 708 257
www.creokultur.no